

2011-02-15

Meddelande 4/2011 från Centrum för medeltidsstudier

Medeltidsseminariet

Måndagen den 21 februari kl. 13:00–15:00 (**observera den ändrade tiden!**) i rum D900 på Historiska institutionen, Stockholms universitet, presenterar fil.dr Hossein Sheiban sina pågående forskningar om religionskritisk litteratur på persiska under medeltiden. Sheiban ingår i projektet ”Öst–Väst: Intellectuella beröringspunkter mellan Persien och Västeuropa”, organiserat av Centrum för medeltidsstudier.

Den bifogade texten fokuserar den samhällseliga kritik som förekommer hos Sheikh Mosleh-oddin Sa'di (1209–1291) – en av de mest betydande och inflytelserika författarna och poeterna i nypersisk litteratur genom tiderna. Utgångspunkten är att kritiken hos Sa'di helst framför allt framfördes på ett indirekt sätt. Han inleder sitt prosaverk, *Golestân* (Rosengården) med att påminna om att de personer som talar öppet förlorar sina liv till följd av den vrede de väcker hos despoter: Who washes his hands of life says whatever he has in his heart. Det gick tydligen inte att framföra direkt kritik, och repressalier hotade. När ett sådant läge föreligger, praktiseras humor, ofta i form av satir eller ironi. Båda finns det gott om i *Golestân*.

Den föreliggande studien inleds med en begreppsdiskussion, där begreppet satir definieras och dess förhållande till speciellt två humoristiska litterära genrer och former i äldre nypersisk litteratur reds ut. Därefter fokuseras satiren hos Sa'di, alltså hans kritik av samtiden, när det gäller politisk makt såväl som religiös auktoritet. Uppmärksamheten kommer att vara riktad på de ideal varifrån kritiken riktas mot missförhållanden och det kritiken söker åstadkomma, alltså den positiva sidan av kritiken.

Måndagen den 21 mars kl. 16:00–18:00 hålls ett diskussionsseminarium angående utgrävningarna vid Litslena kyrka. Inbjuden är Johan Anund från Riksantikvarieämbetet.

Centrum för medeltidsstudier

Centrum för medeltidsstudier
Stockholms universitet
SE-106 91 Stockholm

Besöksadress:
Södra huset, hus D, plan 9
www.medeltid.su.se

Telefon: 08-16 28 11
Telefax: 08-16 75 48
E-post: sekreterare@medeltid.su.se

Disputation i latin

Elin Andersson, doktorand i latin, lägger lördagen den 19 februari kl. 10:00–12:00 i hörsal D9 fram sin avhandling *Responsiones Vadstenenses. Perspectives on the Birgittine Rule in Two Texts from Vadstena and Syon Abbey*. Opponent är Christina Thomsen Thörnqvist, docent i latin vid Göteborgs universitet. Avhandlingen handlar om relationerna mellan Vadstena och dotterklostret Syon Abbey, som grundades 1415 som det första och enda birgittinklostret i England. 1420-talet var ett turbulent årtionde för birgittinorden, då påven tillfälligt förbjöd birgittinernas praxis med dubbla konvent: ett kloster för sextio nunnor, och ett brödrakonvent för tretton präster. En annan känslig fråga rörde det dubbla ledarskapet i klostret: abbedissan och generalkonfessorn. Dessa och andra regelfrågor diskuteras i ett dokument från slutet av 1420-talet, *Responsiones*, en text bestående av ca 175 frågor från Syon rörande regeln och klosterlivet som besvaras av Vadstena, och som nu ges ut i min avhandling. Den andra texten som ges ut kallas *Collacio* och är en predikan som förmodligen författats av Syons beskyddare, benediktinabboten John Whethamstede. Den har möjligen framförts i Vadstena av de besökande Syonbröderna 1427. Även denna text behandlar den omstridda frågan om dubbla konvent och ledarskapet i klostret. Avhandlingen innehåller en introduktion, editioner med översättningar, ordlista och register.

Seminarium med Stephan Borgehammar

Professor Stephan Borgehammar håller ett seminarium den 25 februari kl. 10:15–11:45 i rum D247, Södra huset, betitlat ”The Editor Learns Humility. Pragmatic solutions to problems encountered in dealing with pre-Carolingian hagiography”. Stephan Borgehammar vill vid sitt seminarium diskutera editionstekniska problem som han ställts inför under utgivningen av dels *Exaltatio crucis*-legenden, som handlar om kejsar Heraclius’ fälttåg i Persien c:a 614–629 och som finns i över 200 handskrifter med otaliga varianter, dels en kortare *sermo* kring samma ämne, som finns i bara två handskrifter. Han utgår från sin artikel ”Heraclius learns Humility” i *Millennium* 2009, vilken bifogas som pdf-fil.

Seminarium med Jonatan Pettersson

Fil.dr Jonatan Pettersson har ett seminarium fredagen den 25 februari kl. 13:00–14:45 i sal D389 om den medeltida textverkstaden och dess galleri av text(om)skapare.

Synpunkter på hemsidan

Centrum för medeltidsstudiers hemsida, www.medeltid.su.se, är, parallellt med nyhetsbrevet, centrets viktigaste informations- och kommunikationsverktyg. Hemsidan uppdateras vanligen en eller flera gånger per vecka och det är viktigt att informationen där hålls aktuell och relevant. Vi skulle därför uppskatta synpunkter på hemsidan och förslag till förbättringar. Särskilt skulle vi uppskatta förslag till länkar till ytterligare relevanta elektroniska medeltidsresurser. Om ni har material som ni tycker vi borde publicera på www.medeltid.su.se eller förslag på förbättringar, kontakta gärna sekreterare@medeltid.su.se.

Kommande workshop

Onsdagen den 16 mars kl. 10:30–18:00 anordnar Centrum för medeltidsstudier en workshop på temat öst–väst.

Program:

Kurt Villads Jensen kommer att tala om korstågen och deras konsekvenser för relationen öst–väst.

Kerstin Eksell, professor vid Köpenhamns universitet, talar om översättning av grekisk vetenskap i det medeltida Spanien.

Hossein Sheiban kommer att tala om Edward W. Saids *Orientalism*.

Nanouschka Myrberg kommer att föreläsa om sitt pågående projekt om Korstågsmyntning i Östersjöområdet, och den retorik och bildretorik som myntningen vittnar om.

Mia Åkestam kommer att diskutera bildbruk och motivvandring under 1100-talets med utgångspunkt i dopfuntar på Gotland och i Skåne, med motiv som vittnar om en pilgrims- och korsfararideologi.

Avslutande seminarium med diskussion kring två noveller av Boccaccio.

Den som är intresserad att delta kan anmäla sig till Fredrik Charpentier Ljungqvist (sekreterare@medeltid.su.se) eller Mia Åkestam (mia.akestam@arthistory.su.se).

Med vänliga hälsningar

Olle Ferm och Fredrik Charpentier Ljungqvist